

★ תוכנית העשרה חינוכית ★ הקבוצה שלנו

אלול תש"פ, ספטמבר - אוקטובר
2020

תוכן העניינים

2.....	הקדמה
2.....	שבוע ראשון – מכירים את חברי הקבוצה
2.....	פתיחה והתכנסות
2.....	פעילות חינוכית העשרתית
2.....	שבוע שני – המיוחד בכל אחד/ת
2.....	שבוע שלישי – כך מתנהגים בקבוצה שלנו
2.....	שבוע רביעי – דברים שאנחנו אוהבים לעשות יחד
2.....	סיום היום

היחידה שלפניכם עוסקת בנושא "הקבוצה שלנו". עם פתיחת שנת הלימודים נעסוק בהכרות, בגיבוש הקבוצה, במציאת הייחוד של כל אחד מהתלמידים ובמציאת המשותף ביניהם. נבנה בהדרגה כללים שיעזרו לשמור על אקלים חינוכי מיטבי בצהרון ונחשוף את התלמידים לפעילויות חברתיות מגוונות. היחידה מבוססת על רכיבי סדר היום וכוללת פעילויות לפתיחת היום, פעילויות חינוכיות להעשרה ופעילויות לסיום היום.

במהלך כל אחד משבועות הפעילות נעסוק בנושא אחר:
שבוע ראשון – מכירים את חברי הקבוצה
שבוע שני – המיוחד בכל אחד
שבוע שלישי – כך מתנהגים בקבוצה שלנו
שבוע רביעי – דברים שאנחנו אוהבים לעשות יחד

להלן פירוט הידע, המיומנויות והערכים בהם נעסוק:

ידע

- התלמידים יבינו את חשיבות כללי ההתנהגות בקבוצה
- התלמידים יכירו דרכים מגוונות להתפייסות
- התלמידים יכירו וישמו רגשות הבאים לידי ביטוי בתוך מערכות יחסים (קבוצתיות ואחרות)

מיומנויות

- מיומנויות קוגניטיביות:
- התלמידים יכירו ויעשו שימוש במגוון צורות פניה ותגובה מכבדות
- התלמידים יתנסו בחשיבה יצירתית בעת פיתוח יוזמה חדשה ובמצבים חברתיים.

מיומנויות תוך אישיות

- התלמידים יתנסו בפעילויות המזמנות סקרנות, חקר והרחבת אופקים
- התלמידים יגלו יוזמה אישית

מיומנויות בין אישיות

- התלמידים ישתפו פעולה עם חברים ויעבדו בצוות, תוך חלוקת תפקידים יעילה ובשיתוף פעולה.
- התלמידים ישתפו ברגשות בדרכים מגוונות.
- התלמידים ינהלו שיח מכבד

מיומנויות גופניות

- התלמידים ישתתפו בריקוד קבוצתי
- התלמידים יתנסו בפעילויות גופניות באופן יחידני ובאופן קבוצתי

ערכים

- כבוד הדדי: התנהלות מכבדת כלפי אחרים .
- שיתוף פעולה בקבוצת התלמידים.
- הקשבה

שבוע ראשון – מכירים את חברי הקבוצה

שבוע ראשון נושא: מכירים את חברי הקבוצה

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	
מקצבים וחיוכים	נחשו מי אני? חידון חמש השאלות	ציור בהמשכים	איך אני מרגיש היום?	שלום אדוני המלך	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים					
נעים להכיר, זה אני וזהו שמי - משחק	בעקבות השיר "משהו חדש מתחיל"	הכירו את חברי הקבוצה	חוג העשרה	בחרים שם לקבוצה	פעילות חינוכית העשרתית
הולכים הביתה עם משהו חדש	יוגה	ילדים מדריכים	שיר השבוע בתאטרון ריקוד או מקצב	תערוכת סיכום השבוע	סיום היום

מבוא למובילי צהרון ניצנים

היחידה שלהלן עוסקת בנושא "מכירים את חברי הקבוצה".

אנו מתחילים בשלב הראשוני של הכרות וגיבוש הקבוצה. השלב הראשון בגיבוש קבוצת הצהרון הוא שלב "ההתקשרות", בשלב זה התלמידים לומדים להכיר זה את זה ואת הצוות, ובהדרגה נוצרת זהות קבוצתית. יחידה זו כוללת ארבעה מפגשים, המהווים תהליך הדרגתי מהיכרות ראשונית זה עם זה ועד לתחילת גיבוש התלמידים כקבוצה.

מפגש ראשון- משחק חברתי: נעים להכיר, זה אני וזהו שמי
מפגש שני- פעילות בתנועה סביב השיר: "משהו חדש מתחיל"/דני רובס
מפגש שלישי- פעילות ביצירה: תמונה קבוצתית
מפגש רביעי- פעילות חברתית- בוחרים שם לקבוצה

בתחילת השבוע ספרו לתלמידים מה צפוי להם בימים הקרובים.

מה נלמד השבוע?

- נשחק במשחקים שיעזרו לנו להכיר זה את זה.
- נכיר את משמעות השמות שלנו.
- נשוחח על צירוף המילים "התחלה חדשה" ונכיר שיר בנושא.
- נעסוק ביצירת קולאז', הדבק.
- ניצור תמונה אישית ונהפוך אותה לתמונה קבוצתית.
- נעבוד בשיתוף פעולה בקבוצות קטנות.

לפניכם פעילויות אותן יש לשבץ בפתיחת היום (בעת איסוף במליאה), לפני ארוחת הצהרים, ומטרתן לאפשר מעבר נוח ורציף מפעילות הבוקר לצהריים, לבדוק את שמות הנוכחים, להציג את סדר היום ולהעניק יחס אישי לכל תלמיד. בחרו פעילות אחת לכל יום. תוכלו לחזור להשתמש בכל פעילות אחת לשבוע באופן קבוע במהלך החודש. מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את התלמידים לקחת חלק, ליזום ולהרחיב בעצמם את הפעילויות. שימו לב – בפרק זה של היום על הפעילויות להיות קצרות וממוקדות, עד 20 דקות.

מקצבים וחיוכים

עזרים: פקקים, מקלות מעץ או כל חפץ שניתן להקיש עמו וליצור מקצב.

מהלך הפעילות: התלמידים יושבים במעגל.

כל תלמיד בתור יוצר מקצב עם העזרים שברשותו, ומוסיף מילה הקשורה לנושא השבועי בתכנית "ניצנים". התלמידים חוזרים על המקצב תוך כדי אמירת המילה שבחר התלמיד. בימים הראשונים כדאי לשחק במקצב + שמות, ובהמשך להוסיף מקצב למילים כמו היכרות או התרגשות, לתחביב של התלמיד ועוד.

נחשו מי אני? חידון חמש השאלות

מהלך הפעילות:

נערוך חידון קצר בהשראת הנושא השבועי- הקבוצה שלנו

אחד התלמידים בוחר שם של תלמיד/ה מתוך הקבוצה.

על הילדים לשאול עד 5 שאלות שהתשובות עליהן "כן"

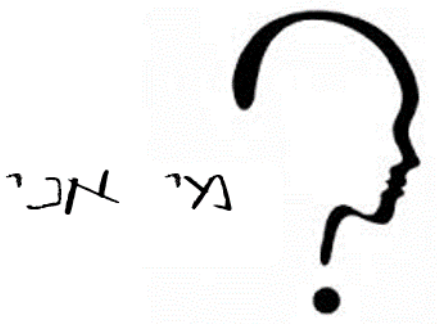
או "לא" ולגלות על איזה ילד/ה מדובר.

עזרו לילדים לשאול שאלות כגון:

האם השם של התלמיד/ה נקרא על שם של פרח?

האם התלמיד/ה לובש חולצה לבנה?

האם התלמיד/ה לומד בכיתה א' 2?

ציור בהמשכים

מניחים במרכז הכיתה בריסטול לבן וטושים בשלל צבעים. התלמיד הראשון מצייר על הבריסטול קו כלשהו ומספר באיזה רגש הוא מתחיל את השנה (בהתרגשות, שמחה, חשש וכו'). התלמיד הבא בתור מתחבר לקו הקיים, מוסיף קו מקורי משלו ומתאר רגש.

מתקבלת יצירה משותפת, בה מביעים רגשות באמצעות תנועת הקווים והחיבורים ביניהם.

שוחחו עם התלמידים על התוצר: מה דעתכם על הציור המשותף שייצרנו? האם שמתם לב למגוון הרגשות שהבעתם? למגוון הקווים שנוצרו בעקבות הרגשות? בשבועות הבאים ניתן לשנות את השיח בהתאם לנושא השבועי, ולבקש מהתלמידים לתאר באמצעות ציור הקווים את התחביבים שלהם, דברים שהם אוהבים לעשות במשותף ועוד.

איך אני מרגיש היום?

התלמידים עומדים במעגל. כל אחד מהתלמידים, בתורו, מביע את מצב רוחו באמצעות הבעות פנים ושפת גוף בלבד, שאר התלמידים מנחשים למה התכוון.

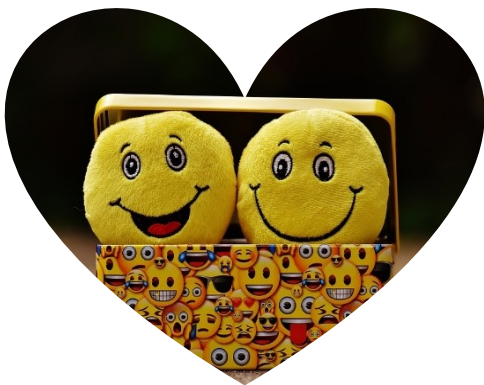
לדוגמה:

אני שמח: אפשר לחייך ולדלג במקום.

אני כועס: פנים מכווצות, ידיים משולבות או אגרופים קפוצים.

אני עצוב: הבעת פנים עצובה, כתפיים שמוטות והורדת ראש כלפי למטה.

הילדים יוסיפו הבעות פנים ותנועות בהתאם לבחירתם.

שלום אדוני המלך/ה

מהלך הפעילות:

אחד התלמידים נבחר להיות "מלך" או "מלכה".
התלמידים שואלים את ה"מלך": "איפה היית ומה עשית?"
והמלך מתאר בפנטומימה: "הייתי ב.... ועשיתי...."
עודדו את הילדים לתאר בפנטומימה מקומות שהיו בהם או
פעילויות שחוו במהלך השבוע .
התלמידים צריכים לנחש איפה ה"מלך" היה ומה עשה.

פעילות חינוכית העשרתית

לפניכם פעילויות חינוכיות-העשרתיות בנושא הקבוצה שלנו.
שימו לב, יש לתכנן את הפעילויות מראש ולגלות רגישות וגמישות
בהתאם לצרכי קבוצת התלמידים. מומלץ להרחיב ולהוסיף גם מתוך
תחומי הידע והעניין האישיים של מובילי הצהרון.

נעים להכיר, זה אני וזהו שמי- משחק

עזרים: לוח , טוש מחיק וכסאות

הכנה מוקדמת: סדרו מעגל כיסאות.

*ניתן לבחור משחק אחד או שניים.

מהלך הפעילות:

משחק שמות- סבב ראשון

התלמידים יושבים במעגל.

כל תלמיד מציג את שמו ומוסיף תנועה או צליל.

התלמיד הבא בתור חוזר על שמו של התלמיד

הקודם ועל התנועה, ומציג את עצמו. לדוגמה:

שגית אומרת "שגית" בקול חלש ומוסיפה תנועה של

גל עם היד.

שחר חוזר על השם והתנועה שהציגה שגית, אומר

בקול רם "שחר" וטופח על החזה, וכך הלאה.

מובילי הצהרון לוקחים חלק בסבב השמות.

בתום הסבב מבקשים מהתלמידים לשחזר את אחד מהשמות והתנועה של אחד מחברי

הקבוצה.

משחק שמות- סבב שני

התלמידים מציגים את שמם ושם משפחתם. המובילים נותנים לתלמידים הוראות הקשורות

לשם:

- כל התלמידים ששם מתחיל באות א' מחליפים כיסאות. (ממשיכים באותו אופן עם אותיות נוספות).

- כל התלמידים ששם המשפחה שלהם והשם הפרטי שלהם מתחילים באותה אות מחליפים מקומות.

- כל התלמידים שנקראים על שם סבב או סבתם מחליפים מקומות.

- כל התלמידים שיש להם שם פרטי או שם משפחה זהה מחליפים מקומות.

- כל התלמידים שיש להם שם שמתחזר עם שם אחר מחליפים מקומות.

- כל התלמידים שנקראים על שם פרח, חיה או עץ מחליפים מקומות.

* בסיום הסבב התלמידים נשארים במקומות החדשים. התלמידים מתבוננים ימינה ושמאלה, ומנסים לזכור את השמות של שני התלמידים שיושבים לידם.

שאלו את התלמידים: מי זוכר שם של ילד שמתחיל באותה אות כמו השם שלו? מי זוכר שם

של ילד שמתחזר עם השם שלו?

משחק שמות – סבב שלישי

משחקים במשחק שמות עם "קצב". המובילים מלמדים את התלמידים את הדקלום הבא:

"קצב קצב

לפי הקצב

בנים בנות

משחק שמות"

במקביל לדקלום, כולם טופחים על הירכיים פעמיים ומוחאים כף לסירוגין ברצף מתמשך.

כל אחד בתורו אומר את שמו ושם של משהו שהוא אוהב.

שתפו את התלמידים בבחירת הקטגוריות (בעלי חיים, מאכלים, משחקים וכו').

בסיום שאלו את התלמידים: האם שמתם לב לפרטים משותפים ביניכם במהלך המשחק,

למשל לתלמיד שאוהב את אותו משחק שאתם אוהבים?

סיכום

שוחחו עם התלמידים:

היום שיחקנו במשחקי הכרות, והצגנו את השמות שלנו תוך כדי משחק ותנועה.

שיחקנו במשחקים שעזרו לנו להכיר את החברים בקבוצה.

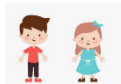
ניתן לסכם את משחקי השמות בעזרת טבלה.

צרו טבלה כדוגמת הטבלה המופיעה למטה

התבוננו יחד עם התלמידים בטבלה, ושבצו את שמות התלמידים בהתאם לכותרת

המתאימה. שימו לב ששמות כל התלמידים משובצים. אם חסרה עמודה הוסיפו יחד עם

התלמידים. הדגישו את ההיבטים המשותפים למספר תלמידים.

תלמידים ששם הוא כשם של בע"ח	תלמידים ששם זהה	תלמידים ששם מתחיל באותה אות א-ת	תלמידים הקרויים על שם בן משפחה	תלמידים ששם כשם של עץ	תלמידים ששם כשם של פרח
					

הסבירו לתלמידים: היום, באמצעות משחקי שמות, הכרנו זה את זה, ומצאנו נקודות דמיון בשמות שלנו. במפגשים הבאים נמשיך לשחק ולהעמיק את ההכרות בינינו.

בעקבות השיר "משהו חדש מתחיל"

עזרים: מחשב עם רמקולים, דפים A4, כלי כתיבה, בריסטולים, צבעי פנדה וטושים.
מהלך הפעילות

הסבירו לתלמידים: במפגש הקודם ערכנו הכרות ראשונית. שיחקנו, הצגנו את השמות שלנו והתחלנו למצוא נקודות דמיון בשמות שלנו. היום נכיר שיר העוסק בהתחלות חדשות, השיר מתאר משהו חדש שמתחיל. מה משמעות המילה התחלה? התחלה היא הזמן או המקום שבהם משהו מתחיל. אילו דברים חדשים אתם מתחילים השנה? (למשל: התחלת שנת הלימודים, מתחילים צהרון חדש, חוג חדש, הכרות עם חברים חדשים, מקום חדש). אילו רגשות מתעוררים כשמתחילים משהו חדש? (התרגשות, סקרנות, שמחה, חשש בלבול, דאגה).

שלב ראשון - שרים את השיר "משהו חדש מתחיל"

השמיעו לתלמידים את השיר "משהו חדש" (מילים: אילאיל תמיר, לחן דני רובס), ניתן להיכנס לקישור

<https://www.youtube.com/watch?v=8yfWmcGIVn8>

מומלץ להשמיע את השיר יותר מפעם אחת. הדגישו במהלך השיר את המשפטים המתייחסים להתחלה חדשה (המשפטים מודגשים בטקסט)

כל הנקודות כבר מתחברות לקו
משהו חדש מתחיל אצלי עכשיו

דברים קורים תמיד בזמן נכון...

רגע של שלוה, אני עוד פה לבד
זוג צעיר עובר, מחזיק לו יד ביד
מעבר לפינה פנים, חיוך רחב
משהו חדש מתחיל אצלי עכשיו...

משהו מתחיל מתגלגל ברחובות

משהו אחר יורד במדרגות

משהו קורה, תופס לו בזנב

משהו חדש מתחיל אצלי עכשיו

מישהו מוכר עומד ומסתכל

אמצע הרחוב ומישהו אוכל

כמה רעשים הופכים כבר למקצב

משהו חדש מתחיל אצלי עכשיו

דברים קורים תמיד בזמן נכון

באים הולכים בין ההמון

את עיניי תראי, ומגע מקרי בי

ניסים קורים, הכול עוד אפשרי

האם פתאום את תעברי?

ערב שוב יורד לעיר העסוקה

חושך מתגנב, מונית שם מחכה

חתול רחוב קטן גווע ברעב

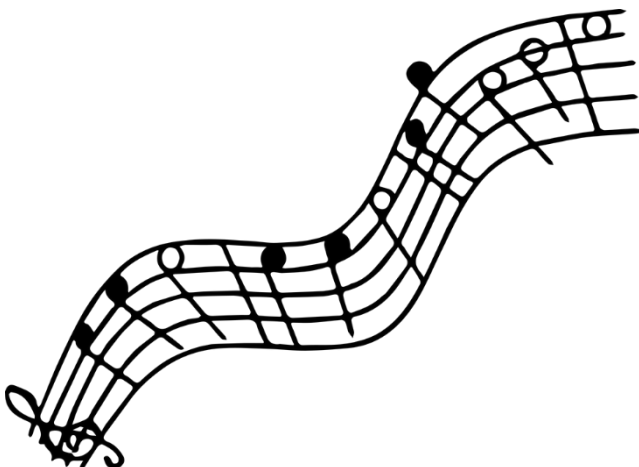
משהו חדש מתחיל אצלי עכשיו

ריח מתוקים מציץ מהחלון

שם במרחקים עולה כבר אור ראשון

קטע של רחוב כורע מתחתיו

משהו חדש מתחיל אצלי עכשיו

דברים קורים תמיד בזמן נכון...
שוחחו עם התלמידים בעקבות ההאזנה לשיר. שאלו: מה מתחיל אצלכם חדש? איך אתם מרגישים עם התחלה חדשה? האם גם אתם חושבים שהתחלה חדשה היא הזדמנות? מדוע?

שלב שני – דמיון מודרך בתנועה

בקשו מהתלמידים לעמוד במעגל.
התלמידים עוצמים את העיניים או ממקדים מבט בנקודה אחת.
בקשו מהתלמידים לחשוב על מספר דברים שמהווים עבורם התחלה, למשל: כיתה א', בית ספר חדש, כיתה חדשה, צהרון חדש, מקום מגורים חדש, הכרות עם תלמידים חדשים.
השמיעו לתלמידים שוב את השיר ובקשו מהם להסתובב במרחב. כשהמוזיקה נעצרת בקשו מהתלמידים לעצור מול תלמיד/ה ולספר לו על אחת ההתחלות החדשות שלהם.
המשיכו להשמיע את השיר ועיצרו שוב. הפעם בקשו מהתלמידים לעמוד אחד מול השני, לספר על התחלה חדשה ולבטא באמצעות הבעת פנים את הרגש שמעוררת בהם התחלה זו.

המשיכו להשמיע את המוזיקה, בקשו מהתלמידים להתאים את אופן ההתקדמות שלהם במרחב לרגש שהם חשים בעקבות השיר (למשל – דילוג כביטוי לשמחה או הליכה שפופה כביטוי לעצב).

שלב שלישי – שיח ויצירה בקבוצות קטנות

התלמידים מתחלקים לקבוצות קטנות, עד ארבעה תלמידים בקבוצה.
כל תלמיד מצייר על חצי דף A4 ציור הקשור להתחלה חדשה, ניתן למשל לצייר חוג חדש שהתחילו, את הצהרון, או את תחילת היום בבית הספר.
התלמידים משתפים את חברי הקבוצה ומספרים מה ציירו.
מדביקים את הציורים האישיים על בריסטול גדול ודנים בקבוצה: האם כל ההתחלות דומות? מה עוזר לכם להשתלב ולהרגיש נוח במקום חדש? האם רוב חברי הקבוצה אוהבים התחלות חדשות?

סיכום:

סכמו עם התלמידים את החוויה ואת תחושותיהם בעקבות הפעילות: איך הרגשתם במהלך הפעילות? אילו רגשות מתעוררים בכם בזמן שמתחילים משהו חדש? האם מצאתם בקבוצה תלמידים שמרגישים כמוכם? האם התחלות יכולות להיות קשות? אם כן מה יכול לעזור? מה עלינו לעשות כדי שההתחלה המשותפת שלנו בצהרון ניצנים תהיה טובה ומוצלחת? היום שוחחנו על התחלות חדשות, על התחושות שמתעוררות בנו כשמתחילים משהו חדש, ועל מה שעוזר לכל אחד להשתלב במקום חדש. התחלות חדשות יכולות להביא עמן המון רגשות כגון שמחה, התרגשות, סקרנות, חששות ודאגות. יחד, כקבוצה, אנחנו יוצרים התחלה חדשה ויחד - בשיתוף פעולה, סבלנות, וכבוד הדדי ניצור במהלך השנה הרבה חוויות חדשות ומהנות.

הכירו את חברי קבוצת הצהרון

עזרים: תמונה אישית של הפנים (בקשו מהתלמידים להביא תמונה מהבית, לחלופין ניתן גם לצייר תמונה או לגזור מעיתונים), דפים לבנים בגודל A4 ריבועים מבריסטול צבעוני בגודל 8X8, שני גיליונות בריסטול, כלי כתיבה, גזרי עיתונים צבעוניים, פלסטלינה ודבק סטיק.

מהלך הפעילות

הסבירו לתלמידים: במפגש הקודם למדנו על מהי התחלה חדשה, שוחחנו על רגשות והמשכנו לערוך הכרות בינינו באמצעות צליל ותנועה. היום נציג את עצמנו דרך יצירה – בהתחלה באופן אישי, ובהמשך באופן קבוצתי. היום נכין קולז' נתחיל בתמונה אישית שתהפוך לתמונה קבוצתית. אתם יודעים מהו קולז'?

קולז' היא מילה צרפתית שפירושה להדביק. בעברית קולז' נקרא הַדְבָק. איזו מילה מזכירה לכם המילה הַדְבָק? (דבק, להדביק). קולאז' / הַדְבָק היא שיטה בה יוצרים תמונה אומנותית על ידי הדבקה של קרעי נייר, פיסות בדים, גזרי תמונות או חלקי עיתונים.

שלב ראשון – יוצרים תמונה אישית

התלמידים מדביקים על דף A4 את תמונת הפנים שהביאו מהבית

(לחלופין ניתן לצייר או לגזור תמונה מתאימה מעיתון).

התלמידים גוזרים פיסות עיתון ומוסיפים לתמונה אברי גוף. הראו לתלמידים תמונות להמחשה מעמוד זה.

הכינו מראש פתקים המכילים את הפרטים הבאים ועזרו לתלמידים להשלים אותם:

שם פרטי:

גיל:

כיתה:

התלמידים מדביקים את הכרטיסיות עם הפרטים על ליד תמונת הקולז' שיצרו.

ממשיכים ומקשטים את הרקע בשיטת הקולז'.

שלב שני- עבודה בזוגות / שלשות להעמקת ההכרות

התלמידים מתחלקים לזוגות או שלשות.

התלמידים מציגים את היצירה (התמונה האישית) שהכינו ומספרים זה לזה על התמונה האישית שלהם.

שלב שלישי- יוצרים תמונה קבוצתית

התלמידים ניגשים, כל אחד בתורו, לבריסטול הגדול ומדביקים את התמונה האישית, כל אחד מדביק במקום שבחר. מתקבלת תמונה קבוצתית משותפת על הבריסטול הגדול - כולנו יחד וכל אחד מאתנו הוא מיוחד

סיכום

הסבירו לתלמידים: היום יצרנו תמונה אישית והפכנו אותה לתמונה קבוצתית משותפת, זוהי קבוצת הצהרון שלנו. כל אחד מאיתנו משמעותי ומיוחד, ויחד אנחנו יוצרים שלם אחד גדול. בימים הקרובים נמציא שם לקבוצה, ונמשיך להכיר זה את זה.

בוחרים שם לקבוצה

עזרים: לוח מחיק, כלי כתיבה, בריסטולים, קופסת קרטון, תמונות של קבוצות, פתקים לבנים.

מהלך הפעילות

היזכרו יחד עם התלמידים בפעילויות שקיימתם במהלך השבוע: משחקי שמות, מציאת קווי דמיון בינינו, פעילות בעקבות השיר "משהו חדש", ויצירת תמונה אישית ומשותפת. התבוננו יחד עם התלמידים על התמונה הקבוצתית שיצרתם במפגש הקודם, והסבירו: במפגש הקודם ראינו איך כל אחד מאיתנו יחיד ומיוחד, וביחד אנו יוצרים קבוצה אחת גדולה. היום נבחר שם לקבוצה שלנו.

אילו שמות של קבוצות או חברות אתם מכירים? שמות של קבוצות ספורט, שמות של חברות שמייצרות סרטים ועוד. (לדוגמה - קבוצת הכדורגל הפועל באר-שבע, קבוצת "הנמרים").

היום אנחנו בוחרים שם לקבוצת הצהרון שלנו. למה לדעתכם חשוב שיהיה שם לקבוצת הצהרון? השם מייחד את הקבוצה ומבדיל אותה מקבוצות אחרות. אנחנו ננסה למצוא שם שיתאים לקבוצה, שייצג את מה שאנחנו רוצים או מייחלים שיקרה בקבוצה שלנו במהלך השנה. חישבו כיצד השם יבטא את המיוחד בקבוצה שלנו.

התלמידים מתחלקים לקבוצות, עד חמישה תלמידים בקבוצה. על כל קבוצה להציע שם לצהרון. יש להקפיד כי כל תלמיד יקבל הזדמנות להציג את השם בו מעוניין ולהסביר מדוע לדעתו שם זה מתאים. מובילי הצהרון יתווכו ויסייעו לילדים לקיים הצבעה או דיון מכבד במהלכו יגיעו להסכמה קבוצתית בנוגע לשם הנבחר. יש לחזק את התלמידים על ההשתתפות בתהליך ולהסביר מראש שבסיום יבחר שם אחד בלבד. לאחר בחירת השם, תלמידי הקבוצה יחליטו על דרך יצירתית להציג בפני חבריהם את השם שבחרו, ניתן להמציא משפט קליט ("סלוגן"), שיר או מקצב. לאחר שכל קבוצה מציגה את השם שהיא מציעה, מקיימים הצבעה דמוקרטית ובוחרים שם אחד לקבוצת הצהרון.

ניתן גם להכין קלפי ולקיים "בחירות": מכינים פתקים עם השמות המוצעים, כל תלמיד בתורו בוחר פתק ומכניס אותו לתוך קופסת קלפי. רושמים את תוצאות הבחירות על גבי הלוח. עם סיום בחירת השם לקבוצה, מומלץ לפעול יחד ולהמציא המנון, דקלום, דגל, או כל מאפיין אחר שייחד את הקבוצה.

סיכום

השבוע ערכנו הכרות בינינו. צברנו חוויות יחד, שיחקנו, שרנו, וראינו איך הרבה תמונות אישיות הופכות לתמונה קבוצתית שלמה. התחלנו להתגבש כקבוצה, ואף בחרנו שם לקבוצה.

בשבוע הבא נמשיך להעמיק את ההכרות בינינו ונלמד מה מיוחד בכל אחד מכם, אילו תחביבים יש לכם, אילו צבעים אתם מעדיפים, אילו מאכלים טעימים לכם במיוחד ועוד.

שבוע שני – המיוחד בכל אחד/ת

שבוע שני נושא: המיוחד בכל אחד/ת

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	פתיחה והתכנסות
מקצבים וחיוכים	שלום אדוני המלך/ה	איך אני מרגיש היום?	נחשו מי אני? חידון חמש השאלות	ציור בהמשכים	
ארוחת צוהריים					
מה משותף לנו ומה מיוחד בנו?	חוג העשרה	עונת השנה האהובה עלי	יצירה - הילד הזה הוא אני	בעקבות השיר "אני אוהב שוקולד"	פעילות חינוכית העשרתית
תערוכת סיכום השבוע	יוגה	ילדים מדריכים	שיר השבוע בתאטרון ריקוד או מקצב	הולכים הביתה עם מילה טובה	סיום היום

מבוא למובילי צהרון ניצנים

- השבוע נעסוק בנושא "המיוחד בכל אחד/ת".
- בשבוע שעבר ערכנו הכרות ראשונית, והשבוע נתמקד בייחוד של כל ילד וילדה. נאפשר לתלמידים להציג את עצמם באמצעים יצירתיים שונים, דרך משחק, יצירה, פיסול, שיר ועוד. יחידה זו כוללת ארבעה מפגשים, המהווים תהליך הדרגתי ומעמיק בשלב ההכרות בקבוצה:
- מפגש ראשון- בעקבות השיר "אני אוהב שוקולד"/ מילים: יהונתן גפן לחן: יוני רכטר
 - מפגש שני- יצירה - "הילד הזה הוא אני"
 - מפגש שלישי- בנושא עונת השנה האהובה עלי
 - מפגש רביעי- משחק חברתי במהלכו נגלה מה משותף לנו ומה מיוחד בנו?

בתחילת השבוע ספרו לתלמידים מה צפוי להם בימים הקרובים.
מה נלמד השבוע?

- נכיר את הדברים שהתלמידים אוהבים
- נאפשר לכל תלמיד להביע את עצמו באמצעים אומנותיים מגוונים.
- נעמיק את ההכרות בין חברי קבוצת הצהרון.
- נלמד שיר חדש
- נתנסה בפעילות יצירתית.

בעקבות השיר "אני אוהב שוקולד"

עזרים: דפים לבנים A3, כלי בתיבה, טושים וצבעי פנדה.

מהלך הפעילות:

שלב א'

השמיעו לתלמידים את השיר: "אני אוהב שוקולד" (מילים: יהונתן גפן לחן: יצחק קלפטר).
חפשו ביו טיוב: אני אוהב שוקולד הכבש השישה עשר, או היכנסו לקישור

<https://www.youtube.com/watch?v=oigt22TgvqU>

שיח ודיון:

הסבירו כי שירים, כמו סיפורים, מעוררים בכל אחד מאיתנו רגשות שונים, לעיתים אנחנו מדמיינים שהשיר נכתב על ילד שדומה לנו לפעמים אנחנו מרגישים כמו הילד ולפעמים מרגישים רגשות שונים.
מה אהבתם בשיר? מה דעתכם על המשפט: "אבל הכי הרבה אני אוהב אותי?"
אם הייתם פוגשים את הדובר בשיר, מה הייתם מספרים לו על דברים שאוהבים עליכם?
אילו דברים אתם אוהבים לעשות? אילו דברים לא אוהבים לעשות?

שלב ב'

חלקו את התלמידים ל 2-3 קבוצות.
בקשו מהתלמידים בקבוצה לספר על משהו אחד שהם מאוד אוהבים לעשות, לדוגמה:
לצייר, לרקוד, לשחק בכדורסל.
בסיום השיחה התלמידים מציגים יחד בדרך יצירתית את הדברים שהם אוהבים. ניתן להכין יחד הצגה קצרה, ריקוד, ליצור ציור משותף או להמציא שיר ומקצב.

סיכום

סכמו את הפעילות ושאלו את התלמידים: האם גיליתם היום משהו שלא ידעתם על אחד החברים? האם שמתם לב לדברים השונים ביניכם ולדברים המשותפים ביניכם?
היום המשכנו להכיר אחד את השני וללמוד מה כל אחד אוהב לעשות. למדנו ששיר יכול לספר סיפור ובעקבות השיר יצרנו את מה שאנחנו אוהבים בדרך אומנותית. בפעילות הבאה נביע את הייחודיות שבנו באמצעי אומנותי חדש – פיסול.

יצירה - הילד הזה הוא אני

עזרים: מלבן מקרטון 10X10 בצורה של תצורף (פאזל), קיסמים.

הכנה מוקדמת: קחו משטח מקרטון וציירו עליו חלקי תצורף (פאזל). חתכו את

החלקים בצורת תצורף (פאזל) כדי שהתלמידים יוכלו לחבר אותם בסיום הפעילות לתצורף (פאזל) גדול אחד.

מהלך הפעילות:

חלקו לכל תלמיד/ה מלבן מקרטון בצורת תצורף (פאזל) וחתיכות מפלסטלינה בצבעים שונים. הסבירו לתלמידים שהיום נכין תבליט. האם אתם יודעים מה זה תבליט? תבליט הוא תמונה מפוסלת שבה הדמויות או הצורות בולטות מהמשטח.

כל תלמיד מספל על חלק התצורף (פאזל) שלו דברים שהוא אוהב (כמו פעילות, מאכל)

בקשו מהתלמידים להעביר מסר דרך הפיסול בפלסטלינה על ידי צבעים, צורות, סמלים או דמויות, להשתמש בצבעים שהוא אוהב וליצור את הצורות שהוא אוהב.

עודדו את התלמידים ליצור רקע מפלסטלינה, לחקור ולערבב צבעים.

* אם רוצים להכין דמות ניתן להכין נקניקים צרים ולחברם אותם על גבי המשטח כדי ליצור את הצורה הרצויה (צורה של ילד, לב וכדו). ראו דוגמה בתמונה.

* ניתן לעטר וליצור טקסטורות (צורות) שונות בעזרת הקיסם.

* מומלץ להשמיע ברקע את השיר: "הילד הזה הוא אני" של יהודה אטלס. חפשו ביו טיוב:

הילד הזה הוא אני – ילדות ישראלית. או הכנסו לקישור

<https://www.youtube.com/watch?v=BmKe03q4TJE>

לסיכום:

אפשרו לתלמידים להציג את התבליטים שיצרו. כל תלמיד מניח את חתיכת התצורף (פאזל) שלו, והתלמיד הבא בתור מחבר את החלק המתאים, עד שנוצר משטח שלם. אפשרו לכל ילד להציג ולהסביר על התבליט שיצר.

הסבירו לתלמידים שהיום עבדנו עם פלסטלינה, יצרנו בצבעים חדשים ושתפנו את חברי הקבוצה בדברים שאנחנו אוהבים לעשות.

המובילים יחזרו ויסכמו איזה פרט חדש הם למדו על כל אחד מהתלמידים דרך התבליטים.

עונת השנה האהובה עלי

עזרים: דפים לבנים A4, שאריות של חומרי יצירה: נוצות, כפתורים, כפתורים, גזרי עיתונים, צבעי פנדה, טושים, מספריים ודבק.

מהלך הפעילות:

הסבירו לתלמידים: בשבוע הראשון עסקנו בהתחלות חדשות, זוכרים? לאה נאור בשירה "סוף זה תמיד התחלה" מציינת שכאשר משהו נגמר משהו אחר מתחיל: "סוף זה תמיד התחלה של משהו אחר". למשל, החופש הגדול נגמר, והתחילה שנת הלימודים.

כך גם עונות השנה, כשהקיץ נגמר – מתחיל הסתיו, כשהסתיו מסתיים – מתחיל החורף, אח"כ האביב ושוב הקיץ. סוף של עונה אחת מסמל התחלה חדשה – התחלה של עונה אחרת.

מהי עונת השנה האהובה עליכם? מדוע דווקא עונה זו? מהו הדבר שאתם הכי אוהבים בעונת הקיץ? ובסתיו? מדוע?

בקשו מהתלמידים לחשוב על עונת השנה שהם אוהבים במיוחד. ניתן גם לשאול: אם היית עונת שנה, איזו עונה היית? התחילו בדוגמה משלכם: "אם הייתי עונת שנה הייתי כנראה קיץ כי אני קלילה וקופצנית, אוהבת צבעים חמים ולאכול אבטיח.

בעקבות השיח התלמידים יוצרים תמונה המתארת אותם דרך עונת השנה. חפשו בגוגל "עונות השנה – תמונות" והראו לתלמידים תמונות כמקור להשראה. סדרו על השולחן מזנון ("בופה") של חומרי יצירה וחומרים לשימוש חוזר. מומלץ להשמיע ברקע את היצירה ארבע העונות מאת ויואלדי.

סיכום ודיון:

בקשו מהתלמידים לשבת במעגל ולהניח את העבודות במרכז המעגל על הרצפה, או תלו אותן על הקיר.

בקשו מהתלמידים לשתף (מי שמעוניין) ולספר על העבודה שהוא הכין.

סכמו עם התלמידים את החוויה ואת תחושותיהם בעקבות הפעילות:

איך הרגשתם במהלך הפעילות?

מה ניתן ללמוד על חברי הקבוצה מי אוהב איזו עונה מי אוהב את העונה שאני אוהב?

האם למדתם היום דברים חדשים על חברים?

מה משותף לנו ומה מיוחד בנו?

במפגשים הקודם עסקנו בדברים שאתם אוהבים, שתפתם את חברי הקבוצה באמצעים מגוונים כמו יצירה ותנועה. היום נגלה אילו דברים משותפים יש לכם, נעשה זאת באמצעות משחק.

הכנה מוקדמת: בכל אחת מפינות הכיתה תלו פתק ועליו מספר מ-1-4. התלמידים מתהלכים במרחב. המובילים מציגים שאלות שונות, והתלמידים מתחלקים לקבוצות בפינת החדר על פי התשובה לשאלה. באופן זה התלמידים ימצאו את עצמם בכל פעם בקבוצה חדשה וילמדו עוד על המשותף ביניהם. לאחר כל שאלה אפשרו לתלמידים לבחון מי התלמידים שנמצאים איתם באותה קבוצה (שענו את אותה התשובה), ולקיים שיח קצר ביניהם.

האם יש לכם חיות מחמד?

1. אין לי חיות מחמד בבית
2. יש לי חיות מחמד בבית
3. יש לי שתי חיות מחמד
4. יש לי שלוש חיות מחמד או יותר

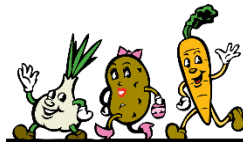
כשאתה כועס, מה עוזר לך להרגע?

1. משחק עם כדור
2. ציור או ריקוד
3. לשבת לבד במשך כמה דקות
4. משהו אחר

טעם הגלידה שאני הכי אוהב:

1. וניל
2. שוקולד
3. תות
4. טעם אחר

מספר הפעמים שאני אוכל ירקות בשבוע

1. אני לא אוכל ירקות
2. פעם אחת בלבד
3. פעמיים בשבוע
4. שלוש פעמים בשבוע לפחות

עם המשפחה אנחנו נוהגים לבלות בעיקר

1. בטיולים בטבע
2. מבקרים את המשפחה מורחבת
3. מבלים בבית: משחקים במשחקי קופסה, צופים בסרטים יחד
4. משהו אחר

אילו משחקים אני אוהב?

1. בעיר משחקים בטלפון הסלולרי/במחשב
2. משחקים שמשחקים בחצר- כדור, גומי, חבל, מחבואים, חממות ועוד
3. משחקי קופסה
4. משחקי דמיון ויצירה

• ניתן להוסיף שאלות נוספות בהתאם לקבוצה.

סיכום ודיון:

אילו דברים משותפים גיליתם אחד על השני? מה זה גורם לכם להרגיש? השבוע העמקנו את ההכרות בינינו. למדנו להכיר מה חברי הקבוצה אוהבים לעשות בשעות הפנאי, אילו מאכלים הם אוהבים, מה עונת השנה האהובה עליהם, וגם מה הם לא אוהבים. דרך משחק, תנועה ויצירה גילינו דברים משותפים הקיימים בין חברי הקבוצה וסיפרתם לנו על הדברים המיוחדים בנו.

שבוע שלישי – כך מתנהגים בקבוצה שלנו

שבוע שלישי נושא: כך מתנהגים בקבוצה שלנו

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	פתיחה והתכנסות
נחשו מי אני? חידון חמש השאלות	ציור בהמשכים	איך אני מרגיש היום?	מקצבים וחיוכים	שלום אדוני המלך/מלכה	
ארוחת צהריים					
פעילות חינוכית העשרתית	בעקבות "ארץ ללא חוקים" בניית תקנון לצהרון	המפתחות לתקשורת בינינו	יוצרים טלפון ומתרגלים הקשבה	חוג העשרה	בונים גשר לחברות בעקבות השיר "ריבים קטנים"
סיום היום	הולכים הביתה עם מילה טובה	שיר השבוע בתיאטרון ריקוד או מקצב	ילדים מדריכים	יוגה	תערוכת סיכום השבוע

היחידה שלהלן עוסקת בנושא "כך מתנהגים בקבוצה שלנו".
אנחנו ממשיכים לצעוד יחד כקבוצה, כדי לשמור על אקלים מיטבי בקבוצת הצהרון עלינו להגדיר כללים, חוקים, ליצור תקנון וללמוד איך שומרים על תקשורת בינאישית טוב בין חברי הקבוצה.

- יחידה זו כוללת ארבעה מפגשים, המהווים תהליך הדרגתי ומעמיק בשלב בניית הקבוצה:
- מפגש ראשון- פעילות בתנועה בעקבות סיפור ארץ ללא חוקים ובניית תקנון הצהרון
 - מפגש שני- פעילות חברתית: המפתחות לתקשורת בינאישית
 - מפגש שלישי- פעילות יצירה: טלפון משחק, משחק בהקשבה
 - מפגש רביעי- בונים גשר לחברות.

בתחילת השבוע ספרו לתלמידים מה צפוי להם בימים הקרובים.

מה נלמד השבוע?

- נבין לשם מה נועדו כללים
- נחשוב יחד על כללי ההתנהגות בצהרון כדי שהסביבה שלנו תהיה בטוחה ונעימה.
- נלמד מושגים הקשורים לתקשורת בינינו: הקשבה, כבוד הדדי ושיתוף פעולה.
- נבין את כוחן של מילים, שפת הגוף והדרך בה אנחנו מעבירים מידע מאחד לשני.
- ניצור משחק ילדות של פעם ונתרגל באמצעותו הקשבה זה לזה.
- נכיר שיר על ריב ונלמד על המושגים פשרה וגישור

בעקבות "ארץ ללא חוקים" - בניית תקנון הצהרון

עזרים: בריסטול גדול, כלי כתיבה, טושים וצבעי גואש.

מהלך הפעילות:

הקריאו לתלמידים קטע קצר- ארץ "ללא חוקים"
* שימו לב יתכן שהפעילות תמשך יותר ממפגש אחד
בארץ "ללא חוקים", ילדים הולכים לישן מתי שהם רוצים
ובבקר כשצריך לקום מקדם לבית הספר – הם לא מצליחים.

בארץ ללא חוקים אוכלים המון ממתקים

והשנים צועקות "הצילו" מרוב חורים

בארץ ללא חוקים קונים ילדים כל מה שהם רוצים

אבל מהר מאוד משתעממים מהמשחקים החדשים

בארץ ללא חוקים מכוניות עוברות באור אדם

ואת מעבר הצצה קשה מאוד לחצות

לפעמים אני חולמת על ארץ אחרת, ארץ שיש בה חוקים

חוקים ששומרים על האנשים

ארץ בה האנשים חיים חיים טובים ובטוחים.

שיח ודיון

מה דעתכם על ארץ ללא חוקים?

האם הייתם רוצים לגור בארץ זו?

מהי אותה הארץ שהדוברת בשיר חולמת עליה? מכירים את הארץ הזו?

מדוע לפי דעתכם האנשים חיים חיים טובים ובטוחים בארץ הזו?

למה חשוב לשמור על כללים?

האם בכיתה שלכם יש כללים?

הכללים נועדו לשמור עלינו, החוקים קיימים גם בבית הספר בשעות הבוקר, גם בצהרון ניצנים וגם בבית. בבית למשל יש שעת שינה שנועדה לשמור עליכם, כך שתקומו רעננים בבוקר. למשל שעת השינה ההורים שלכם רוצים שתקומו רעננים בבוקר ליום לימודים ולכן יש בכל בית שעת שינה.

כדי שיהיה לכולנו נעים ובטוח בצהרון שלנו אנחנו נכין היום תקנון לצהרון, נכתוב יחד את הכללים של הצהרון, מה מותר ומה אסור בצהרון שלנו.

נסחו ביחד עם התלמידים את תקנון הצהרון. שאלו את התלמידים אילו כללים חשוב לדעתכם שיהיו בצהרון ניצנים?

מומלץ מאוד לנסח את המשפטים בחיוב, למשל:

➤ בצהרון שלנו מדברים בצורה נעימה אחד לשני.

➤ אנחנו עוזרים לחברים

➤ אנחנו שומרים על הגוף שלנו

➤ אנחנו שומרים על הרכוש בצהרון ועוד.

את "תקנון הצהרון" אפשר ליצור בצורה יצירתית, אפשר להוסיף איורים, במיוחד לילדי כיתות א' שטרם יודעים לקרוא.

כדאי להחתים את התלמידים על התקנון שתבנו יחד. החתמת התלמידים יכולה להיות על ידי טביעת אצבע/ כף היד בגואש, או כתיבת השם.

רצוי לתלות את התקנון. נשתמש בו בימים הראשונים כתזכורת לכללי התנהגות בצהרון וכמובן לתזכורת בהמשך.

סיכום

היום הבנו את המשמעות של חוקים וכללים. הגדרנו ביחד את הכללים של הצהרון שלנו, וכולנו נשמור עליהם. מה עוד לדעתכם צריך להיות בצהרון כדי שיהיה לנו נעים ובטוח? במפגש הבא נדבר על תקשורת בינינו ונראה איך היא קשורה לאווירה בצהרון שלנו.

המפתחות לתקשורת בינינו

עזרים: מקרן, מחשב, שמיניות בריסטול, מספרים, סרגל טושים, שקיות לסנדוויצ'ים

מהלך הפעילות:

שלב א

הקרינו תלמידים סיפור קצר עם מוסר השכל על כוחן של מילים. חפשו ביו טיוב: "כוחן של מילים" - סיפור קצר מוסר השכל" או היכנסו לקישור

<https://www.youtube.com/watch?v=ANP4y5PUuB4>

שיח ודיון:

איך הגיבו הצפרדעים שנפלו לבור?
איך הגיבו הצפרדעים שמחוץ לבור?
מה חשבה הצפרדע החירשת שהחברים אומרים לה?
מה אתם לומדים מהסיפור על הצפרדעים?
האם ניתן ללמוד משהו מהצפרדעים על ההתנהגות שלנו?

הסבירו לתלמידים: היום נעסוק בתקשורת בינינו. תקשורת היא הדרך בה אנחנו מעבירים מידע אחד לשני ומשתפים ברעיונות, במחשבות, ברגשות כדי שהחברים שלנו לקבוצה יבינו אותנו טוב יותר. כדי לנהל תקשורת טובה גם אנחנו צריכים להקשיב לחברים, להבין את הרגשות שלהם, לעזור, לתמוך. בואו נסלול לנו את הדרך לתקשורת בתוך קבוצת הצהרון. היום נכיר שלושה מושגים הקשורים לתקשורת: הקשבה, כבוד הדדי ושיתוף פעולה. אתם בוודאי מכירים חלק מהמושגים. הקשבה היא האזנה בתשומת לב. אנחנו מקשיבים למילים, וגם לשפת הגוף והבעות הפנים. האם אתם יודעים מהו כבוד הדדי? זוהי היכולת לקבל גם את הדומה לך וגם את השונה ממך. ומהו שיתוף פעולה? זהו מצב בו פועלים יחד, ומסייעים זה לזה למען מטרה משותפת.

שלב ב'

1. כותבים כל אחד מהמושגים על בריסטול נפרד, בכתב יד גדול ומקושט. עבור כיתה א' הוסיפו סמלים או ציור קטן.

➤ הקשבה –

➤ כבוד הדדי-

➤ שיתוף פעולה

2. מחלקים כל דף ל-6 חלקים וגוזרים.

3. מערבבים את חלקי 3 התצרפים (פאזלים), ומחלקים באופן שווה ל-3 שקיות/מעטפות, כך שבכל שקית יהיו חלקים מתצרפים (פאזלים) שונים.

התלמידים מתחלקים ל-3 קבוצות

- כל קבוצה מקבלת מעטפת אחת עם חלקי התצרף (פאזל) המעורבבים.
- בהינתן הסימן הקבוצות מרכיבות את התצרף (פאזל) לפי הכללים הבאים:
- חלקי התצרף (פאזל) מפוזרים בין כל הקבוצות וצריך לחפש ולמצוא אותם.
- על כל קבוצה להרכיב תצרף (פאזל) אחד במהירות האפשרית.
- אסור לדבר. על מנת לבקש חלק של התצרף (פאזל), הנמצא בידי קבוצה אחרת, יש לתקשר באמצעות הבעות פנים ותנועות ידיים בלבד.
- במידה ומשהו דיבר חלק אחד מהתצרף (פאזל) שמצא יפוזר שוב בקבוצה אחרת ועליו יהיה לחפשו.

שיח ודין:

הפנו את תשומת ליבם של התלמידים לשלושת המושגים שהרכיבו – הקשבה, שיתוף פעולה וכבוד הדדי. חיזרו על ההסבר לכל מושג והדגישו שהקשבה, שיתוף פעולה וכבוד הדדי הם הבסיס לתקשורת טובה, נעימה ויעילה בינינו. איך הרגשתם במהלך המשחק? האם היה לכם קל או קשה לשחק ללא מילים? באיזו דרך הצלחתם להעביר מידע מאחד לשני? באיזו דרך הצלחתם להעביר מידע מאחד לשני? מה היה הדבר הקשה ביותר בפעילות לדעתך?

המשחק בו שיחקנו הדגים עבורנו כיצד קבוצה יכולה לקדם מטרה משותפת, אפילו ללא מילים.

כדי להשיג מטרות קבוצתיות, להתקדם וליצור אקלים מיטבי, חשוב לנהוג בכבוד, להקשיב ולשתף פעולה. בפעילות הבאה נמשיך לתרגל תקשורת – הקשבה.

יוצרים טלפון ומתרגלים הקשבה

עזרים: 2 כוסות חד"פ קשיחות עבור כל תלמיד/ה, חוט שמשון/חוט צמר אורך של 10 מטר, לורדים מדבקות צבעוניות.

שלב א'

אופן ההכנה:

- בכל אחת מהכוסות חוררו חור קטן עם מספריים במרכז תחתית הכוס.
- השחילו את החוט לכל כוס וקשרו קשר בקצה החוט (ראו איור).

- אפשר לקשט עם לורדים ומדבקות צבעוניות.
- החזיקו כוס אחת ותנו את השנייה לחבר. מתחו את החוט.

הסבירו לתלמידים:

אם אתם רוצים לדבר, דברו לתוך הכוס, הקפידו שחברכם יניח את הכוס על האוזן ומתחו את החוט. גם אם תדברו בלחש, חברכם ישמע אתכם היטב. כאשר אנחנו מדברים אנחנו מיצרים גלי הקול העוברים דרך החוט. בנוסף, הכוסות משמשות כאפרכסת המגבירה את הצליל. לכן, נשמע היטב את הקול דרך הטלפון שבנינו. * שימו לב, אם החוט לא יהיה מתוח, גלי הקול לא יעברו!

שלב ב'

משחק ההקשבה

הסבירו לתלמידים: הקשבה היא אחד מהמרכיבים החשובים לבניית תקשורת. היום נתרגל הקשבה באמצעות משחק. חלקו את התלמידים לזוגות, כל זוג מחזיק טלפון משחק. זכרו למתוח את החוט. תלמיד אחד בתפקיד המספר והשני בתפקיד המקשיב. התלמיד המספר מספר משהו קצר שקרה לו במהלך היום. התלמיד המקשיב: מקשיב עד הסוף הסיפור של המספר, בלי להתערב ובלי להגיב, הפנו את תשומת לב התלמידים המקשיבים גם לצורך ביצירת קשר עין ולשפת הגוף של המספר (הנהון, חיוך). כשהמספר מסיים את סיפורו, המקשיב אומר: "שמעתי אותך אומר ש...". וחוזר על דברי המספר. הסבירו לתלמידים שהקשבה "אמיתית" היא הקשבה מלאה, בה אנחנו מתמקדים בדברי המספר, מקשיבים בסבלנות לסיפורו ולרגשותיו ולא מתפרצים לדבריו. בסיום התרגיל החליפו תפקידים.

לסיכום:

היום יצרנו טלפון משחק כמו שהיו נוהגים להכין פעם כאשר אנחנו (המובילים) היינו ילדים. באמצעות הטלפון תרגלנו הקשבה פעילה, למדנו מה התפקיד שלנו בתור מקשיבים: להסב תשומת לב מלאה למספר, להקשיב בסבלנות לסיפורו, ולא להתפרץ לדבריו. במפגש הבא נדבר על מצבים בהם שני תלמידים לא מסכימים ונוצר ביניהם סכסוך, נלמד מהי פשרה יחד נבנה "גשר לחברות".

בונים אשר לחברות בעקבות השיר "ריבים קטנים"

עזרים: מחשב עם רמקולים, רצועת אלבד באורך 2 מטר, שמיניות בריסטול צבעוני, דבק

מספריים, פלסטלינה, קיסמים, דפי ממו וטושים

הסבירו לתלמידים: כדי לשמור על תקשורת טובה ביננו למדנו שיש לקיים הקשבה, כבוד הדדי ושיתוף פעולה בין חברי הקבוצה. היום נשוחח על מצבים בהם שני התלמידים לא מסכימים. ונראה כיצד ניתן למצוא פשרה ופתרון לאי הסכמה בין שני צדדים.

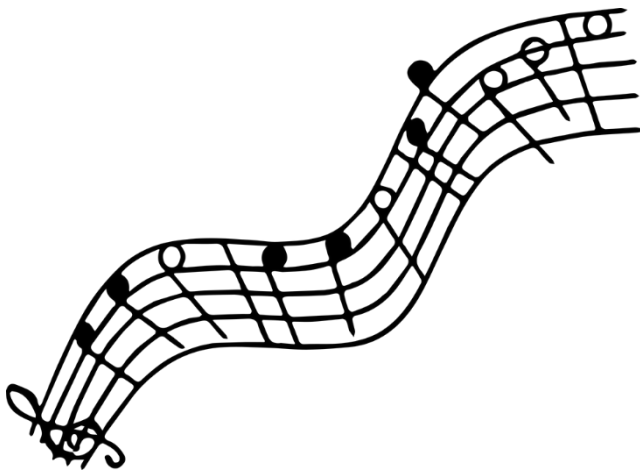
בעקבות השיר "ריבים קטנים"

הקריאו לתלמידים את השיר "ריבים קטנים" ולאחר מכן השמיעו אותו (מילים: יהונתן גפן לחן: שפי ישי).

הקלידו ביו טיוב: ריבים קטנים הכבש השישה עשר תיאטרון מדיאטק או היכנסו לקישור

<https://www.youtube.com/watch?v=Prfo5v68Co8>

כדאי להקרינו יותר מפעם אחת

כשמשעמם לי נורא ואין לי מה לשחק
אני יוצא החוצה לריב עם גיורא
הילד של השכן

אתמול רבתי עם גיורא
ישבנו על הדשא לבד
הוא אמר שאבא שלו גבוה
ואני אמרתי הוא גמד

אתמול רבתי עם גיורא
הילד של השכן
הוא אמר שיש אנשים על הירח
ואני אמרתי שאין

אתמול רבתי עם גיורא
שיחקנו לנו בגן
הוא אמר שאלוהים בשמים
ואני אמרתי זה ענן

אחר כך תפסתי נחש קטן
והוא אמר לי - זאת לטאה
אתמול רבנו אני וגיורא
כמעט חצי שעה

אתמול רבתי עם גיורא
ישבנו על הדשא לבד

שיח ודיון

בעקבות האזנה לשיר שוחחו ודונו עם התלמידים:

מה דעתכם על השיר?

האם משהו הצחיק אתכם? מהו?

האם משהו העציב אתכם? מהו?

האם גם לכם קרה מקרה דומה? ספרו לקבוצה.

צועדים על "גשר החברות"

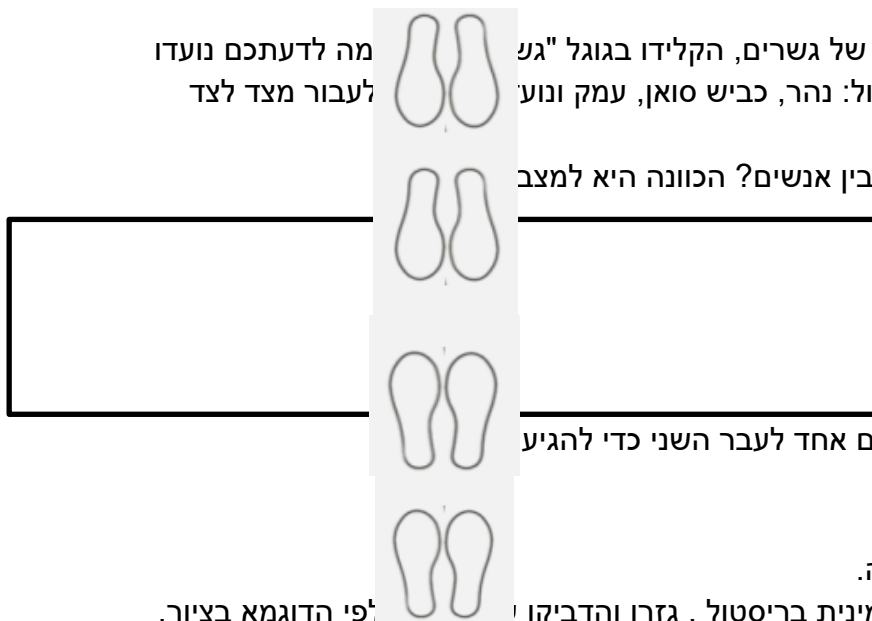
שיח ודין:

הסבירו לתלמידים: לעיתים, בחיי היום-יום, אנחנו רבים עם חברים ומתעוררת חוסר הסכמה, לפעמים נדרש מאיתנו למצוא פשרה, כלומר כל אחד מאיתנו צריך לותר קצת על הצד שלו וביחד חושבים על פתרון משותף. לדוגמא: דני וגל רצו להחזיק את הכדור ביציאה לחצר, דני טען שהוא ביקש ראשון להחזיק את הכדור וגם גל טען אותו הדבר. המדריכה הציעה שדני יחזיק את הכדור ביציאה לחצר וגל יחזיק בכדור בחזרה לצהרון, זוהי לדוגמה פשרה, כל אחד מוותר קצת ומוצאים פתרון ששני הצדדים מסכימים עליו. היום נבנה יחד את "גשר החברות".

האם ראיתם פעם גשר?

הציגו בפני התלמידים תמונות של גשרים, הקלידו בגוגל "גשרים"? גשר נבנה מעל מכשול: נהר, כביש סואן, עמק ונוע (בבטחה).

למה מתכוונים כשבונים גשר בין אנשים? הכוונה היא למצב

מהלך הפעילות:

1. פרשו את האלבד על הרצפה.
 2. ציירו פסיעות רגליים על שמינית בריסטול, גזרו והדביקו לפי הדוגמא בציור.
 3. בקשו מהתלמידים לקשט את הגשר בעזרת הטושים.
- הסבירו לתלמידים: הכנו גשר מיוחד (לא כמו במציאות). בגשר הזה נוכל להעזר בכל פעם שנקלע לאי הסכמה בינינו וננסה להגיע לפתרון ולפשרה.
- בקשו מאחד התלמידים לעמוד בצד אחד של "הגשר" ובקשו מתלמיד נוסף לעמוד בצד השני.
- המחישו לתלמידים את השימוש ב"גשר" בהצגת האירוע הבא:
- "שני התלמידים העומדים על הגשר חברים טובים שאוהבים לשחק ביחד. אבל עכשיו הם ברוגז! הם כועסים אחד על השני.
- תלמיד ראשון רוצה שישחקו ביחד בקלפי הטאקי ואילו התלמיד השני רוצה שישחקו בכדורגל.
- כיצד נסייע להם להגיע לפתרון ולפשרה?
- בקשו מהתלמידים להציע רעיונות לפתרון אי ההסכמה. בכל פעם שיוצע רעיון בקשו מהתלמידים להתקדם צעד אחד קדימה, אחד כלפי השני.
- לבסוף התלמידים יחליטו איזה רעיון מקובל על כולם.
- אפשר לתת לתלמידים מגוון מצבים חברתיים דומים, ולאפשר להם למצוא פתרונות. שמרו את "הגשר" כדי להשתמש בו במצבים חברתיים דומים המתרחשים בצהרון בין התלמידים.

לסיכום:

השבוע קבענו כללים ותקנון לצהרון כדי שלכולנו יהיה נעים ובטוח יותר. למדנו איך ניתן לקדם את התקשורת ביננו ואף תרגלנו הקשבה, כבוד הדדי ושיתוף פעולה. הכרנו ולמדנו מהי פשרה ואיך ניתן למצוא פתרון לחוסר הסכמה ובנינו "גשר לחברות".

שבוע רביעי

נושא: דברים שאנחנו אוהבים לעשות יחד

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	
פתיחה והתכנסות	ציור בהמשכים	נחשו מי אני? חידון חמש השאלות	איך אני מרגיש היום?	שלום אדוני המלך/ה	מקצבים וחיוכים
ארוחת צוהריים					
פעילות חינוכית העשרתית	ביחד עם חברים – עלילון (קומיקס)	חברות בשבילי היא... – יוצרים מחזיק מפתחות	מה נעשה יחד בצהרון?	חוג העשרה	כל התלמידים רוקדים
סיום היום	הולכים הביתה עם מילה טובה	שיר השבוע בתיאטרון, ריקוד או מקצב	ילדים מדריכים	יוגה	תערוכת סיכום השבוע

מבוא למובילי צהרון ניצנים

- היחידה שלפניכם עוסקת בנושא "דברים שאנחנו אוהבים לעשות יחד". השבוע נתמקד בצרכים של הקבוצה. דרך נוספת ללכד, לגבש ולהרגיש שייך בקבוצה היא הבנה של הצורך הקיים בה. יחד עם התלמידים נחשוב, נבטא, נביע ונחווה דרכים שונות לזמן איכות מעשיר בזמן הצהרון.
- יחידה זו כוללת ארבעה מפגשים, המהווים תהליך הדרגתי ומעמיק בשלב בניית הקבוצה:
- מפגש ראשון- עלילון (קומיקס) בנושא: דברים שהייתי רוצה לעשות ביחד עם חברים
 - מפגש שני- פעילות יצירה "מתכון לחברות"
 - מפגש שלישי- מה ניתן לעשות יחד בצהרון
 - מפגש רביעי- פעילות בתנועה: כל התלמידים רוקדים

בתחילת השבוע ספרו לתלמידים מה צפוי להם בימים הקרובים. **מה נלמד השבוע?**

- נשוחח על משמעות המושג חברות.
- נדמיין וניצור סיפור על חברות, נלמד להכין עלילון (קומיקס).
- נחשוב מה דרוש לחברות טובה וניצור "מתכון לחברות"
- אתם תתכננו בעצמכם פעילויות מהנות לצהרון
- נלמד שיש תחומים רבים בהם אנו יכולים לפעול יחד.

ביחד עם חברים - עלילון (קומיקס)

עזרים: חשב ומקור, דפים לבנים A4, כלי כתיבה, עפרונות צבעוניים וטושים.

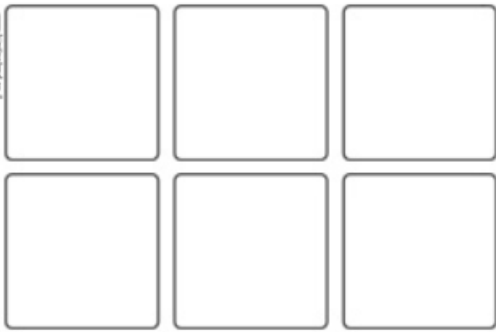
* שימו לב יתכן שהפעילות תמשך יותר ממפגש אחד
מהלך הפעילות:

הקרינו לתלמידים סרטון עלילון (קומיקס) בנושא חברות, הקלידו ביו טיוב: חברות. או הכנסו לקישור

<https://www.youtube.com/watch?v=owDtl5LgqBM>

בזמן הקרנת הסרטון הקריאו בקול רם את הכתוביות בבוועות הדיבור.

הסבירו לתלמידים:

מהי חברות לדעתכם? מדוע אנחנו צריכים חברים? היום נמצא סיפור ונצייר בסגנון עלילון (קומיקס) בנושא חברות. העלילון (קומיקס) יכול לספר בציור ומילים סיפור שיש בו – התחלה, אמצע וסוף. אפשר ליצור עלילון (קומיקס) בהשראת סיפורי אגדות שאתם מכירים, סיפורים מסרטים או מקרים שקרו לכם בחיי היום בבית הספר, בבית, בשכונה ובצהרון. אתם יכולים להפוך לגיבורים של העלילון (קומיקס) שלכם

חשבו על סיפור בנושא חברות, תוכלו לספר סיפור שהתרחש במציאות או סיפור דמיוני, סיפור על תלמידים או על בעלי חיים, כראות עיניכם. אפשר לתלמידים לספר את הסיפור, ולתכנן כיצד כדאי לחלקו לחלקים אותם יציירו בסגנון עלילון (קומיקס).

מחלקים דף ל-4 או 6 מלבנים וממספרים אותם. מניחים את הדף לרוחב. מתחילים לצייר את העלילה בהדרגה, כל שלב בתוך ריבוע אחר, התחלה, אמצע, סוף. הנחו את התלמידים איזה שלב לצייר בכל מסגרת, דרך התהליך הם לומדים להתמקד, לספר ולתאר עלילה בצורה עצמאית ולהשתמש בדמיון.

זכרו לא חייבים להיות ציירים כדי לצייר, כל אחד מצייר לפי ראות עיניו. דוגמה לציור בשלבים:

ניתן להשתמש בבוועות דיבור או לצייר בסגנון אימוג'י סמלים המביעים רגשות. בצבעי העלילון (קומיקס) נהוג להשתמש בצבעי יסוד צהוב, כחול, אדום ולאחר הצביעה עוברים על קווי המתאר בצבע שחור. אפשר לצבוע גם את הרקע. בסיום התהליך אפשר לתלמידים המעוניינים בכך להציג בפני חברים את העלילון (קומיקס) שיצרו.

סיכום

שוחחו עם התלמידים:

היום שוחחנו על חברות, ויצרתם עלילון (קומיקס) בנושא.

איך הרגשתם במהלך הפעילות?

מה מיוחד בלצייר סיפור משלכם?

האם הסיפורים שלכם היו דומים זה לזה? מה למדנו על חברות דרך הסיפורים שיצרתם?

חברות בשבילי היא... – יוצרים מחזיק מפתחות

עזרים: שקפים, מספריים, חוט דייגים, חרוזים צבעוניים, טבעת למחזיק מפתחות, לורדים, דפי שרטוט גדולים, טושים וצבעי פנדה.

פעילות ראשונה - מחזיק מפתחות מיוחד מהלך הפעילות:

היום נכין מחזיק מפתחות מיוחד אותו תוכלו לחברו לילקוט או למפתחות של הבית. מזכרת מיוחדת שתזכיר לנו מהי חברות בשבילנו.

ראשית בקשו מהתלמידים להשלים את המשפט "חברות בשבילי היא..." כל תלמיד יבחר מילה או ביטוי קצר הקשור לדעתם לחברות. אפשר להשתמש במושגים שנלמדו בימים האחרונים (שיתוף פעולה, כבוד הדדי, הקשבה), או בכל ביטוי אחר. יש להציג בפני התלמידים דוגמאות למשפט כגון: חברות עבורי היא להקשיב לחברה שלי, חברות בשבילי היא לשחק יחד בחצר, חברות עבורי היא להתארח בבית של החברה.

התלמידים מציירים על שקף חייכן, לב, כף יד או כל צורה אחרת. גוזרים את השקף סביב הצורה.

התלמידים כותבים או מציירים על השקף את המילה או הביטוי שבחרו להשלמת המשפט "חברות בשבילי היא....". תלמידים שלא יכולים לכתוב יציגו בפני מובילת הצהרון את המשפט והיא תכתוב עבורם.

משחילים חרוזים לחוט הדייגים וקושרים. קצה חוט אחד מחברים לטבעת של מחזיק המפתחות ואת הקצה השני מחברים לשקף המקושט.

בסיום הפעילות עודדו את התלמידים להציג את עבודותיהם ולספר לחבריהם באיזו מילה או ביטוי בחרו ומדוע.

לסיכום:

היום הכנו מחזיק מפתחות מיוחד, מחזיק מפתחות המייצג מהי חברות עבורכם. מה אתם אוהבים לעשות עם חברים? בפעילות הבאה אתם תתכננו פעילויות חברתיות בצהרון שלנו.

מה נעשה יחד בצהרון?

עזרים: לוח, טוש מחיק, עיתונים, מגזינים צבעוניים, דבק פלסטי, מספריים, טושים וצבעי פנדה.

היום אתם תיקחו חלק בתכנון הפעילויות שלנו בצהרון.
מה אתם אוהבים לעשות עם חברים?
אילו פעילויות הייתם רוצים שנעשה בצהרון?
באילו תחומים הייתם רוצים שנתמקד? (ספורט, ריקוד, תיאטרון, אומנות, משחקי חברה ועוד)
למה חשוב לדעתכם להיות חלק מארגון הפעילויות?
רשמו את ההצעות על הלוח.

שלב א'

התלמידים מתחלקים למספר קבוצות, כל קבוצה מתכננת פעילות. השתדלו ליצור קבוצות העוסקות בתחומים מגוונים: ספורט, משחק חברתי, יצירה ועוד.
בקשו מהתלמידים לחשוב על הנקודות הבאות:
נושא הפעילות, שם הפעילות, מקום (בתוך הצהרון/בחצר), תכנון לפי שלבים, אילו עזרים נדרשים. התלמידים יכולים ליצור שלט ולהציג עליו בכתב או בציור את הפעילות שתכננו.
התלמידים מציגים את הפעילויות בפני חבריהם. מובילי הצהרון יתכננו לוח זמנים שנתי ובמסגרתו יקצו זמן לכל קבוצה להדריך את חבריהם בהתאם לפעילות שתכננו.

לסיכום:

היום חשבנו יחד על פעילויות שמעניינות את חברי הקבוצה כדי שנהנה מהזמן שלנו יחד.
ראינו שאתם אוהבים פעילויות מתחומים שונים: ספורט, אומנות, משחק ועוד. בצהרון שלנו יהיו פעילויות מגוונות כפי שהצעתם

כל התלמידים רוקדים

עזרים: מקרן ומחשב

הריקוד, מעבר למשמעותו כפעילות ספורטיבית מהנה, יכול גם להעביר רגש, מסר חברתי, מידע או משמעות לקהל הצופים. היום נהנה מפעילות חברתית יחד דרך תנועה ומוזיקה ונתרגל ריקוד.

הקלידו ביו טיוב: Just Dance 2018-Waka Waka This Time for Africa או היכנסו לקישור

https://www.youtube.com/watch?v=gCzgc_RelBA

רקדו יחד עם התלמידים.

המובילים יגלו רגישות כלפי תלמידים שלא מעוניינים להשתתף בריקוד, יש לאפשר להם להשתתף באופן חלקי או לתת להם תפקיד אחר (למשל להיות אחראים על הפעלת המוסיקה).

לאחר הריקוד שחחו עם התלמידים: מי אוהב לרקוד? איך הרגשתם במהלך הריקוד? מה יותר כיף לרקוד לבד או ביחד?

ריקוד המכונה

לצורך המשחק השמיעו לתלמידים מוזיקה קצבית. (הקלידו בגוגל "יוטיוב מוזיקה לברייקדאנס").

סבב ראשון: התלמידים עומדים במעגל. ילד ראשון בוחר בתנועה מקוטעת (כמו רובוט) או זורמת (כמו גל), בהתאם לסגנון הברייקדאנס כדי הדמיון. בסיום התנועה הילד נוגע קלות בכתפו של הילד העומד מימינו, הילד שקיבל את הסימן בוחר תנועה וכך הלאה עד שמגיעים לילד האחרון.

סבב שני: על התלמידים לבצע את התנועות בלי לעצור וכך נוצרת תנועה רציפה המדמה מכונה.

*רקדני ברייקדאנס מקצועיים מבצעים לעיתים תרגילים מסוכנים כמו סיבוב על הראש, הקפידו שהתלמידים יבצעו תנועות פשוטות ובטיחותיות בלבד.

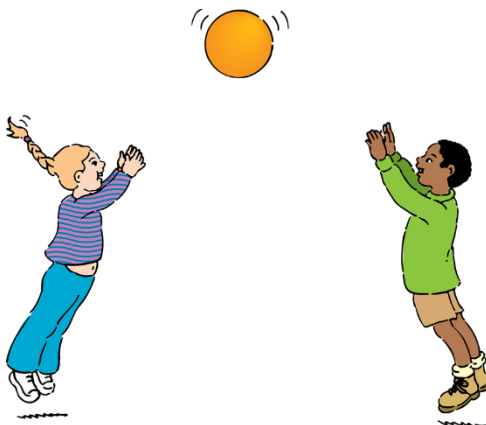
סבב שלישי: Freestyle סגנון חופשי לאחר שהתחממו בשני הסבבים הראשונים, נשארים במעגל מוחאים כפיים לפי הקצב. כל ילד נכנס למרכז המעל בתורו ומבצע תנועה חופשית. מתחלפים מדי פעם. זוהי הזדמנות ללכידות קבוצתית, העלאת המורל באמצעות מוזיקה וקצב והכי חשוב ליהנות!

סיכום:

היום פגשנו נוספת לבלות וליהנות יחד. אומרים שריקוד, כמו מוזיקה, מחבר בין האנשים. בריקוד אין צורך לדעת שפה מסוימת כדי לרקוד, כל אחד יכול/ה. פעם בשבוע ארגנו מפגש ריקודים, אפשרות נוספת לפעילות גופנית, חברתית ורגשית.

חשוב לכנס את התלמידים בסיום היום, לפני הפיזור הביתה ולקיים פעילות קצרה. סיכום מסודר של היום מאפשר לתלמידים לצאת מצהרון ניצנים בתחושה חיובית ולהיזכר בכל מה שחוו ופעלו בצהרון (בדרך זו יוכלו לספר להורים את כל מה שהיה במהלך הפעילות בצהרון) ומקל על המובילים לבצע פיזור מסודר ומבוקר של התלמידים לביתם. לפניכם פעילויות אותן תוכלו לשבץ בפלח זה של היום. בחרו פעילות אחת לכל יום. תוכלו לחזור להשתמש בכל פעילות אחת לשבוע באופן קבוע במהלך החודש. מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את התלמידים לקחת חלק, ליזום ולהרחיב בעצמם את הפעילויות.

הולכים הביתה עם משהו חדש

התלמידים עומדים במעגל ומוסרים את הכדור מאחד לשני.

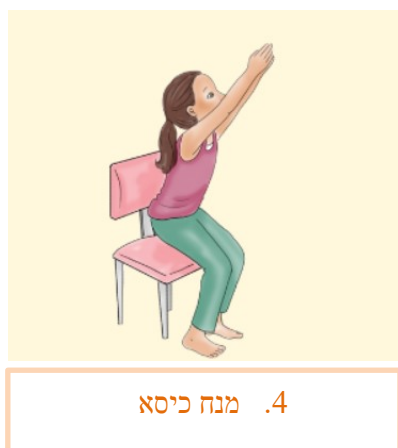
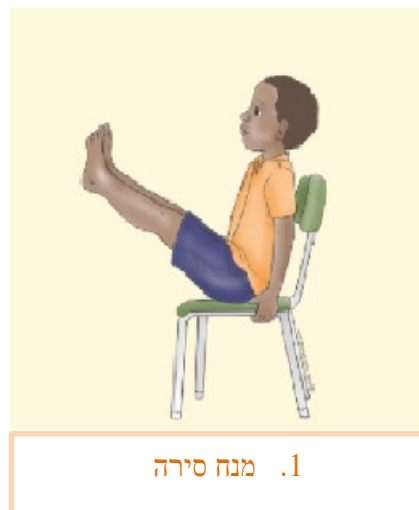
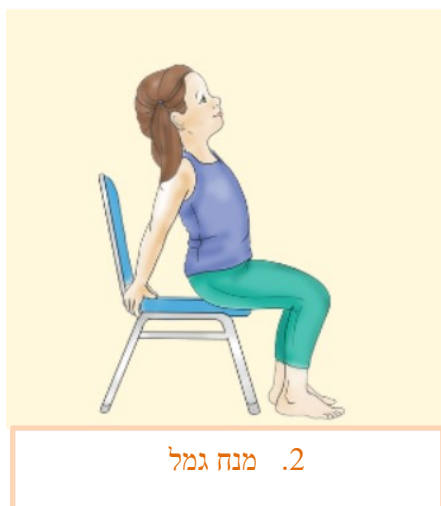
סבב ראשון: התלמיד שהכדור נמסר אליו אומר משפט אחד ומתייחס למשהו חדש שלמד היום, למישהו חדש שהכיר או לתחושותיו מהיום שהיה.

סבב שני: התלמיד שהכדור נמסר אליו אומר "משהו חדש" על היום הצפוי לו בניצנים מחר (למשל: "אני מחכה למחר כי אמשיך להכיר חברים חדשים").

• ניתן להשתמש באביזרים נוספים מלבד כדור.

יוגה

שאלו את הילדים: האם אתם יודעים מהי יוגה? האם מישוהו התנסה פעם בתרגילי יוגה? בעולם היוגה מנחי הגוף לקוחים מעולם החי והטבע, היום נעזר בכיסא ונתרגל תרגילי יוגה הקשורים לעולם הטבע. הציגו לתלמידים את התמונות של מנחי הגוף והדריכו אותם בהתאם.

ילדים מדריכים

אחת לשבוע בחרו קבוצת תלמידים שתהיה אחראית להדריך את כל הילדים במהלך משחק חברתי קצר. יש לבחור את התלמידים בתחילת יום הפעילות ולאפשר להם לתכנן ולהתארגן. עזרו להם לבחור משחק פשוט, לארגן את המרחב באופן מותאם ולהדריך את חבריהם.

שיר השבוע בתאטרון ריקוד או מקצב

חלקו את התלמידים לשתיים-שלוש קבוצות. כל קבוצה בוחרת בדרך אומנותית שונה להציג את השיר בו עסקנו השבוע. עודדו את הילדים לגוון את דרכי ההבעה ולהשתמש בתיאטרון, ריקוד או מקצב.

תערוכת סיכום השבוע

בימי חמישי מומלץ ליצור, בשיתוף התלמידים, תערוכה המייצגת את העשייה והחווייה של התלמידים במהלך השבוע שחלף. סדרו שולחן חגיגי והניחו עליו את היצירות שיצרו התלמידים במהלך השבוע. אפשרו לילדים לקשט את השולחן ולהוסיף כרטיסיות מידע הקשורות לנושא. הזמינו את ההורים להתרשם מהתערוכה, ניתן גם לשלוח להורים תמונות.

